

2023-06-01
KN2023/03276

Klimat- och näringslivsdepartementet

Sveriges export- och investeringsråd
Box 240
101 24 Stockholm

Uppdrag att förstärka koordinering av insatser för stora etableringar i fordonsindustrins gröna omställning

Regeringens beslut

Regeringen ger Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden) i uppdrag att förstärka koordinering av insatser för stora etableringar i fordonsindustrins gröna omställning. Samordningsuppdraget ska bidra till att skapa goda förutsättningar för att realisera fordonstillverkarnas nyckelinvesteringar i form av etableringar.

I samordningsuppdraget ingår att Business Sweden ska:

- Identifiera utmaningar och hinder, uppmärksamma berörda aktörer på dessa och underlätta samverkan mellan aktörerna.
- Fokusera på de områden där störst behov av samordning finns baserat på utmaningarna i respektive etablering. Områden som bedöms vara viktiga i arbetet är bland annat kompetensförsörjning, innovation, infrastruktur, bostadsförsörjning och tillståndsfrågor.
- Fungera som en kontaktpunkt och länk mellan berörda aktörer och bidra till att de insatser som görs på nationell, regional och lokal nivå är koordinerade och kompletterar varandra på ett ändamålsenligt sätt.
- Genomföra uppdraget i nära dialog med Västra Götalandsregionen och Region Stockholm och beaktande av det arbete som dessa regioner genomför inom ramen för sitt regionala utvecklingsansvar.

- Genomföra uppdraget i nära dialog med länsstyrelserna i Västra Götalands län och Stockholms län, berörda kommuner samt Tillväxtverket, som har i uppdrag att bistå med insatser vid varsel och omställning där även arbete med större företagsetableringar och företagsexpansioner ingår (N2022/00781).
- Genomföra uppdraget i nära dialog med Arbetsförmedlingen utifrån myndighetens instruktionsenliga uppdrag om att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt.
- Inhämta kunskap och erfarenheter från berörda universitet och högskolor, Affärsverket svenska kraftnät, Boverket, Energimarknadsinspektionen, Myndigheten för yrkeshögskolan, Naturvårdsverket, Statens energimyndighet, Statens skolverk, Trafikverket, Verket för innovationssystem samt andra statliga myndigheter som bedöms vara relevanta.
- Genomföra uppdraget i nära dialog med näringslivet, RISE Research Institutes of Sweden AB, arbetsmarknadens parter och andra berörda aktörer som berörs av arbetet kopplat till de stora etableringarna.
- Ta tillvara möjligheterna hos fordonsindustrins och batteriindustrins underleverantörer, framför allt små- och medelstora företag, utifrån deras roll och bidrag till de stora etableringarna, samt utifrån fordonsindustrins underleverantörer ha dialog med Fordonskomponentgruppen (FKG).
- Ta tillvara relevanta delar av resultatet av det arbete som bedrivs av regeringens samordnare för näringslivets hållbara omställning och samhällsomvandlingen i Norrbottens och Västerbottens län (N2020/03132 och N2022/02328).
- Ta tillvara relevanta delar av resultatet av det arbete som bedrivs av Statens energimyndighet, Naturvårdsverket och Sveriges geologiska undersökning utifrån deras gemensamma uppdrag att utveckla samverkan för Sveriges delar av en hållbar europeisk batterivärdekedja.

Arbetet med detta samordningsuppdrag ska koordineras med Business Swedens ordinarie investeringsfrämjandeuppdrag.

Business Sweden ska löpande informera Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider. I rapporteringen ska Business Sweden också visa lärdomar från uppdraget utifrån vilket värde som skapats för övrigt arbete som pågår inom investeringsfrämjande och investeringshinder.

Business Sweden ska senast den 30 september 2025 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) med kopia till Utrikesdepartementet).

Business Sweden får för genomförandet av uppdraget rekvirera högst 1 300 000 kronor från Kammarkollegiet 2023. För 2024 och 2025 beräknas 2 000 000 kronor respektive 1 500 000 kronor avsättas för uppdraget. Rekvisitionen för 2023 ska inkomma till Kammarkollegiet tidigast den 1 juli och senast den 1 september 2023. Rekvisitioner för 2024 och 2025 ska inkomma till Kammarkollegiet senast den 31 mars respektive år. Uppdragets kostnader ska belasta det under utgiftsområde 24 Näringsliv uppförda anslaget 1:5 Näringslivsutveckling, ap.1 Näringslivsutveckl – del till Kammarkollegiet.

Business Sweden ska senast den 31 mars 2026 återbetala de medel som inte har förbrukats till Kammarkollegiet på bankgiro 5052–5781 med angivande av detta besluts diarienummer.

Skälen för regeringens beslut

Senast 2045 ska Sverige inte längre ha några nettoutsläpp av växthusgaser, för att därefter ha negativa utsläpp. För att nå detta mål behöver transportsektorns utsläpp i princip vara noll 2045. Riksdagen har även antagit ett mål (proposition 2016/17:146, bet. 2016/17:MJU24, rskr. 2016/17:320) som anger att växthusgasutsläppen från inrikes transporter, utom inrikes luftfart, ska minska med minst 70 procent senast 2030 jämfört med 2010. Transportsektorn ska ställas om, bl.a. genom ökad elektrifiering. Samtidigt sker en översyn av EU:s normer för koldioxidutsläpp för fordon och andra tekniska standarder för att nå EU:s mål om klimatneutralitet för hela EU till 2050 och att minska EU:s utsläpp av växthusgaser med minst 55 procent netto till 2030.

Den svenska fordonsindustrin har en stark ställning i EU och har potential att bli ledande i den gröna omställningen. Genom höga klimatambitioner har de svenska tillverkarna potential att även driva på andra tillverkare i omställningen. Fordonsindustrins stora etableringar och omfattande investeringar är här en avgörande faktor. Den omställning till fossilfrihet som fordonsindustrin står inför är omfattande, storskalig, av komplex karaktär och behöver ske i snabb takt. Elektrifieringen spelar här en viktig roll. Vidare är fordonsindustrin central för att Sverige, genom den gröna industriella omställning som pågår runtom i landet, ska kunna bli ett föregångsland i omställningen där fordonsindustrin fortsatt är viktig för svensk ekonomi och konkurrenskraft.

Fordonstillverkarna genomför omfattande investeringar i form av etableringar, framför allt för utveckling och produktion av batterier. Några exempel på sådana större etableringar är Volvo Car Group och Northvolt AB:s gemensamma gigafabrik och forsknings- och utvecklingscenter för batterier i Göteborg, Volvokoncernens batterifabrik i Mariestad och Scania Aktiebolags batterisatsning i Södertälje. Dessa investeringar förväntas skapa tusentals gröna arbetstillfällen och är avgörande för Sverige som fordonsnation, samt förväntas samtidigt få stor positiv påverkan på industrins klimatomställning och främja cirkulär ekonomi. Investeringarna, som beräknas bli av historisk omfattning inom en begränsad period, är tidskritiska för fordonsindustrins omställning och bidrag till miljö- och klimatmålen nationellt och på EU-nivå.

Arbetet med de stora etableringarna ställer stora krav på samhället när det gäller komplexa utmaningar och frågor avseende exempelvis infrastruktur, innovation, energitillförsel, tillstånd, kompetensförsörjning och tillgång till bostäder i de kommuner och regioner som berörs.

Business Sweden är den centrala aktören för investeringsfrämjande och ansvarar för den statligt finansierade investeringsfrämjande verksamheten. Business Sweden är därför en naturlig organisation att utföra detta samordningsuppdrag.

Genom ett samordningsuppdrag främjas koordinering av olika insatser i syfte att realisera fordonstillverkarnas nyckelinvesteringar i form av etableringar, framför allt inom batteriproduktion, som bidrar till att minska fordonens klimat- och miljöpåverkan. Samordningsuppdraget kan på så sätt

bidra till att etableringarna ska kunna genomföras på ett framgångsrikt sätt och i förlängningen säkerställa den gröna industriella omställningen.

På regeringens vägnar

Ebba Busch

Moa Eklund

Kopia till

Utrikesdepartementet/FH

Finansdepartementet/BA, K, SFÖ

Utbildningsdepartementet/GV, S, UH

Arbetsmarknadsdepartementet/A

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/BB, RUL, SPN, TM, TP, US

Regeringens samordnare för näringslivets hållbara omställning och
samhällsomvandling i Norrbottens och Västerbottens län

Affärsverket Svenska Kraftnät

Arbetsförmedlingen

Boverket

Energimarknadsinspektionen

Länsstyrelsen Stockholm

Länsstyrelsen Västra Götaland

Myndigheten för yrkeshögskolan

Naturvårdsverket

Statens energimyndighet

Statens skolverk

Sveriges geologiska undersökning

Tillväxtverket

Trafikverket

Verket för innovationssystem

Region Stockholm

Västra Götalandsregionen

FKG – Fordonskomponentgruppen AB

RISE Research Institutes of Sweden AB